

21. SITUAČNÍ ZPRÁVA OCHRANA RÉVY VINNÉ

ve vinařské oblasti

Morava

v 39. týdnu

(26.9.2011 – 2.10.2011)

Choroby

Šedá hniloba hroznů révy

Lokálně byly zjištěny ojedinělé výskyty choroby. Probíhá fáze zrání, započala plná sklizeň.

Ke škodlivému napadení plísní šedou (kyselá hniloba) dochází do období dosažení cukernatosti cca 19° NM. Pokud dojde k napadení v pozdějším období, projeví se jako „ušlechtilá“ hniloba.

Dle předpovědi bude na počátku tohoto období relativně teplé počasí, v polovině budou ojedinělé dešťové srážky a v závěru období bude opět teplé počasí beze srážek.

Ošetření v tomto období již nepřináší požadovaný efekt a nelze je doporučit.

Octová hniloba

V minulých obdobích byly lokálně zjištěny i významné výskyty octové hniloby.

Jednotlivé bobule nebo menší skupiny bobulí, výjimečně i větší části hroznu, se zbarvují světle hnědě (bílé odrůdy) nebo červenohnědě (modré odrůdy). Typická je octová vůně rozrušené, kašovité dužniny.

Příčinou jsou octové bakterie (např. rodu *Acetobacter*) a kvasinky (např. rodu *Candida*, *Pichia*, *Hanseniopsis*, *Kloeckera*), které osídlují poškozené bobule (houby, škůdci, fyziologická a mechanická poranění).

Produkty rozkladu vábí octomilky (*Drosophila melanogaster*), které mohou původce dále šířit.

Silněji poškozené hrozny je třeba při sklizni vytržít, nepříznivě ovlivňují vůni a chuť vína.

Fytoplazmové žloutnutí a červenání listů révy (Potato stolbur phytoplasma)

V posledních letech byl na většině lokalit ve vinařské oblasti Morava zjištěn výskyt fytoplazmového žloutnutí a červenání listů révy. V letošním roce došlo v důsledku průběhu počasí k časnějšímu projevu příznaků onemocnění.

Soubor ochranných opatření zahrnuje:

- 1) opatření k omezení výskytu vektorů, především křísa žilnatky vironosné,
- 2) opatření k omezení výskytu hostitelských, především rezervoárových rostlin patogenu a současně hostitelů vektoru (svlačec rolní a kopřiva dvoudomá),
- 3) opatření k omezení výskytu ostatních hostitelů patogenu (především druhy čeledi lilkovité a některé druhy čeledi hvězdicovité a bobovité),
- 4) zajištění produkce zdravého výsadbového materiálu,

- 5) *zmlazení silně napadených keřů a následné zapěstování nových kmínků.*
- 6) *odstranění velmi silně napadených keřů*

V současné době jsou již plně vyvinuté příznaky onemocnění.

Modré odrůdy: tmavočervené zbarvení listů celých nebo částí keřů (kmínek, rameno), jednotlivých letorostů, nebo i jednotlivých listů a částí listů. Pokud jsou tmavě červeně zbarveny části listů, jsou ohraničeny nervaturou.

Bílé odrůdy: žlutozelené zbarvení listů celých nebo částí keřů (kmínek, rameno), jednotlivých letorostů, nebo i jednotlivých listů a částí listů. Pokud jsou žlutozeleně zbarveny části listů, jsou ohraničeny nervaturou. Časté je zlatožluté zbarvení hlavních žilek.

Společné příznaky: svinování listů, zasychání mladých hroznů (zůstávají suché na keřích), zavadání a scvrkávání zrajících hroznů, špatný vývoj (nestejná velikost bobulí), pozdější a nestejnoměrné vyžívání hroznů, hnědočerné ohraničené skvrny na vyžívajících letorostech, špatné vyžívání letorostů, chřadnutí keřů.

Doporučená opatření:

Označit příznakové keře!

Silněji a silně nemocné keře v předjaří zmladit a zapěstovat nový kmínek. V následujícím vegetačním období sledovat případný opakovaný projev onemocnění.

Fyziologické poruchy

Abiotické vadnutí hroznů révy

Na mnoha lokalitách byl zjištěn, především u odrůdy Zweigeltrebe, významný výskyt abiotického vadnutí hroznů révy.

V období dozrávání se zastaví vývoj a dozrávání hroznů a bobule zavadají (porucha zrání hroznů). Projev je zpravidla postupný a jsou významné rozdíly v postižení jednotlivých keřů. Není závislost na lokalizaci hroznů na keři a na tažni. Později postižené hrozny se vizuálně dlouho jeví jako zdravé, poškození lze nejlépe posoudit hmatem. Bobule se později scvrkávají a při sklizni i opadávají. Poškozené hrozny nevyžívají, mají méně cukru a více kyselin. Výskyt významně ovlivňuje průměrnou cukernatost sklizně.

Abiotické vadnutí hroznů je třeba odlišit od abiotického odumírání třapiny, které je způsobeno nedostatkem vápníku, příp. hořčíku.

U abiotického vadnutí hroznů jsou při projevu poruchy stopky bobulí zelené, u abiotického odumírání třapiny dochází nejdříve k nekróze části třapiny nebo stopeček bobulí. Teprve následně dochází k zavadání bobulí.

Abiotické vadnutí hroznů je komplexní onemocnění zapříčiněné především nedostatky ve výživě a stresovými situacemi, zejména nepříznivým počasím. Za rozhodující je považován nedostatek draslíku a nevhodný poměr K:Mg. Zavadlé hrozny mají vždy menší obsah draslíku než zdravé. Nedostatek draslíku může souviset s deficitem v půdě nebo omezeným příjmem rostlinou. Draslík je lépe přijímán za dostatečné vlhkosti půdy. Výskyt ovlivňují také nedostatek vláhy, extrémní střídání teplot, utužení půdy, neharmonická výživa mikro i makroprvky, nadměrné zatížení keřů apod.

Výskyt abiotického vadnutí hroznů v letošním roce byl především ovlivněn nedostatkem vláhy v průběhu srpna, který limitoval příjem draslíku rostlinou. **Při silném výskytu by bylo vhodné provést agrochemický půdní rozbor a pokud to bude možné i listovou analýzu (v době kvetení a zaměkání, případně zrání) a v případě potřeby přihnojit hloubkově draselnými hnojivy.** **Postižené hrozny, které významně snižují průměrnou cukernatost, je vhodné před sklizní odstranit (vystříhat).**

Podrobnější informace o uvedených škodlivých organismech, jejich popisy a případně vyobrazení nebo údaje o doporučených přípravcích je možné získat na internetových stránkách:

Ekovín - Svaz integrované a ekologické produkce hroznů a vína, o.s.

<http://www.ekovin.cz> (prognostické zprávy, aktuální nálet obalečů)

Státní rostlinolékařská správa

<http://eagri.cz/public/app/srsmapa> (mapové výstupy)

<http://eagri.cz/public/web/srs/portal/skodlive-organismy/aktualni-informace-o-vyskytu-so-a-poruch/monitorovaci-zpravy-2011/>

<http://www.srs.cz/meteo/app> (prognózy - SET; popisy ŠO - Škůdci; Choroby)

Galati

<http://www.galati.sk/galati> (signalizace ochrany)

AMET - sdružení Litschmann & Suchý

<http://www.amet.cz> (prognózy - plíseň révová 2011)

Ostatní informace

Informace o povolení vyššího počtu ošetření

Svaz vinařů ČR, o.s. i Ekovín, o.s. požádali v loňském roce, vzhledem k mimořádnému průběhu počasí a ohrožení porostů houbovými chorobami, o povolení vyššího počtu ošetření než 6x v průběhu vegetace (výjimka z Nařízení vlády č. 79/2007 Sb., v platném znění).

Na základě této žádosti Mze ČR povolilo od letošního roku změnu, která umožňuje až 8 ošetření, při sankci za každé další ošetření nad NV č. 79/2007 Sb., v platném znění, původně stanovený limit (6 ošetření).

Při 7 ošetřeních bude krácena dotace o 25 % a při 8 ošetřeních o 50 %.

Vážení pěstitelé,

vzhledem ke kalendářnímu termínu i průběhu vegetace je „21. Situační zpráva - Ochrana révy vinné“ poslední zprávou v sezóně 2011.

Děkujeme Vám opět za spolupráci i věnovanou pozornost.

Doufáme, že naše situační zprávy přispěly k aktuální informovanosti a usnadnily rozhodování o potřebě a způsobech ochrany proti nejdůležitějším chorobám a živočišným škůdcům v průběhu letošního vegetačního období.

Těšíme se opět na shledanou v příštím roce na odborných vinařských akcích, na internetových stránkách Ekovínu a obecních vývěskách.

Přejeme Vám příznivé počasí, které umožní optimální průběh sklizně a dobrou kvalitu hroznů a následně i vín ročníku 2011.

Vaši poradci

